

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5Csp/55/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201540
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201540.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava proti žalovanému: J. H., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, XXX XX X., právne zast. JUDr. Michal Barnovský, Nám. generála Štefánika 532/7, 064 01 Stará Ľubovňa, o zaplatenie 2.003,64 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietal.

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s.) sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 2.003,64 eur, úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne od 30.1.2018 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa 26.7.2017 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 1.894,78 eur a žalovaný sa zaviazal splácať pôžičku v pravidelných 56 mesačných splátkach v sume 50,- eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 2.800,- eur. Do dňa podania žaloby žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy uhradil sumu 50,- eur. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku a preto žalobca listom zo dňa 25.11.2017 - Predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a súčasne ho upozornil, že ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude žalobca oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle § 565 Obč. zák. a dňa 19.1.2018 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 24.1.2018. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 2003,64 eur. Žalobca si zároveň uplatňuje aj úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní.

3. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 26.5.2021 vzniesol námietku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu s odkazom na ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zastáva názor, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru je neplatné, a vo vzťahu k uvedenému poukázal na skutočnosť, že žalobca v konaní predložil len Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.1.2018. Žiadnym spôsobom však nepreukázal, aby uvedený listinný dokument bol vôbec spôsobilý dostať sa do dispozičnej sféry žalovaného, a to napr. prostredníctvom poštovej doručky.

O neplatnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pritom svedčí aj to, že žalobca nepreukázal, aby jeho právny predchodca posúdil bonitu žalovaného, resp. aby splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy v spojení s § 11 ods. zákona o spotrebiteľských úveroch. Zo samotného uvedenia údajov do zmluvy - príjem žalovaného vo výške 450,- eur a mesačné finančné výdavky vo výške 25,- eur nevyplýva, aby sa právny predchodca žalobcu akýmkoľvek spôsobom zaoberal celkovou sociálno-ekonomickou situáciou žalovaného, a to po všetkých stránkach. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby jeho právny predchodca prihládol na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať predmetný spotrebiteľský úver. Vzhľadom k uvedenému preto možno hovoriť o hrubom porušení povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol predovšetkým z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, a aby priznal žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 22.6.2021 k námietkam žalovaného týkajúcim sa zosplatenia žalovanej pohľadávky a následného postúpenia poukázal na ustanovenie § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a uviedol, že nakoľko žalovaný bol preukázateľne v omeškani zaplacením splátky splatnej v mesiaci 09/2017, bol vyzvaný jeho právnym predchodcom formou predžalobnej upomienky zo dňa 25.11.2017 na zaplatenie, pričom bol upozornený na možnosť zosplatenia pohľadávky v celosti. Predmetnú písomnosť žalovaný prevzal dňa 20.11.2017. Nakoľko nedošlo k náprave platobnej disciplíny, pristúpil jeho právny predchodca k zosplateniu pohľadávky v celosti. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovanému zasielané prostredníctvom obyčajnej listovej zásielky dňa 24.1.2018, doručenkou preto nedisponujú. Žalobca tvrdí, že predmetná listina o zosplatení úveru má deklaratórny charakter, pričom účinky nastávajú spätne oboznámením sa žalovaného s obsahom listiny o zosplatení úveru. Žalovaný tak pozitívne vedel, aj s ohľadom na bod 8.2 zmluvných podmienok, aké dôsledky bude mať pre neho nezaplatenie splatnej splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ zosplatil úver v celosti. Vo vzťahu k skúmaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pred uzatvorením zmluvy uviedol, že pôvodný veriteľ skúmal bonitu žalovaného, žalovaný z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu, rovnako aj výšku svojich mesačných výdavkov. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak, s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty, javí ako primeraná.

5. Žalovaný v duplike zo dňa 20.7.2021 opätovne poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, aby Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.1.2018 bol spôsobilý dostať sa do dispozičnej sféry žalovaného. Žalovaný pritom prevzatím uvedeného dokumentu popiera a za tejto situácie ťaží dôkazné bremeno práve žalobcu. Ďalej sa žalovaný opätovne vyjadruje k postupu právneho predchodcu žalobcu pri skúmaní bonity pred uzatvorením zmluvy a namieta aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, v oboch bodoch sú jeho vyjadrenia v podstate totožné s dôvodmi uvedenými vo vyjadrení k žalobe, preto ich súd nebude duplicitne rozpisovať aj na tomto mieste.

6. Súd nariadil pojednávanie na deň 19.11.2021. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčast na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti a súhlasil s vykonaním pojednávania bez jeho účasti. Na pojednávanie sa dostavil právny zástupca žalovaného, žiadal ospravedlniť neúčast žalovaného s tým, že žalovaný má vedomosť o pojednávaní a súhlasí s tým, aby sa vykonalo v jeho neprítomnosti. Súd v zmysle § 180 CSP rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného.

7. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní v celom rozsahu poukázal na ich písomné a ústne podania v tejto veci. Uviedol, že vzhľadom na to, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, nedošlo k prechodu pohľadávky po konečnej splatnosti a ani takej pohľadávky, ktorá by sa stala splatnou pred končenou splatnosťou, čím došlo k porušeniu § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a uvedené je v zmysle § 39 OZ neplatným právnym úkonom. Z uvedeného dôvodu má za to, že u žalobcu chýba, čiže absentuje vecná legitímácia v danom spore. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby súd žalobu zamietol.

8. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi doloženými žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom k žalobe a zistil tento skutkový stav:

9. Právny predchodca žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) dňa 26.7.2017 uzavrel so žalovaným zmluvu označenú ako Zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola žalovanému ako dlžníkovi poskytnutá pôžička (druh úveru: viazaný spotrebiteľský úver) vo výške 1.894,78 eur, počet splátok 56 mesiacov, výška mesačnej splátky 50,- eur, celková čiastka: 2.800,- eur, ročná úroková sadzba: 19,57 % termín konečnej splatnosti: 20.3.2022.

10. Pôvodný veriteľ - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zanikla na základe rozdelenia zlúčením s tým, že jej právnymi nástupcami sa stali spoločnosti VÚB, a.s. a VÚB Leasing, a.s. Následne na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 pôvodný žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. postúpila pohľadávku uplatnená v tomto konaní voči žalovanému spoločnosti Intrum Slovakia, s.r.o., t.j. terajšiemu žalobcovi.

11. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaný do podania žaloby splatil z uvedeného úveru celkovo sumu vo výške 50,- eur. Vzhľadom na omeškanie žalovaného so splátkami úveru žalobca dňa 25.11.2017 predžalobnou upomienkou vyzval žalovaného k úhrade nedoplatku na splátkach a zároveň ho upozornil, že ak do 5.1.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2017, bude oprávnený úver zosplatiť. Predmetnú predžalobnú upomienku prevzal žalovaný dňa 30.11.2017. Následne listom zo dňa 24.1.2018 žalobca oznámil žalovanému vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a vyzval ho na úhradu sumy v celkovej výške 2.003,90 eur. Žalovaný žiadne ďalšie splátky úveru nerealizoval, preto sa právny predchodca žalobcu domáhal svojho nároku na tunajšom súde teraz podanou žalobou.

12. Zistený skutkový stav podriadil súd pod tieto zákonné ustanovenia.

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 2 písm. a), b) a d) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa § 7 ods. 1, 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

17. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé

porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

18. Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase podpísania zmluvy (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

20. Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

23. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

24. Podľa § 53 ods. 9 OZ účinného v čase výpovede zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

25. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Súd právne uzatvára:

28. V prejednávacom prípade nie je sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 26.7.2017 je spotrebiteľskou zmluvou a teda zmluvný vzťah medzi sporovými stranami má spotrebiteľský charakter.

29. V danom prípade ide o právo vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pohľadávka z ktorého bola postúpená tretej osobe, čiže v tomto prípade aktívna legitímácia úzko súvisí so splnením podmienok upravených v § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v nadväznosti na splnenie podmienok § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ.

30. Zákon č. 129/2010 Z.z. upravuje podmienky poskytovania určitého druhu úverov (konkrétne spotrebiteľských úverov). Jednou z podmienok na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru upravenej v cit. § 17 ods. 1 je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu, teda že je buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. nastala splatnosť už aj poslednej splátky alebo ide o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že konečná splatnosť úveru mala nastať až dňa 20.3.2022, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť v čase postúpenia pohľadávky iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru.

31. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným nekonal s odbornou starostlivosťou v súlade s § 7 ods. 1, ods. 2 a § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, keď nepreveril dôsledným spôsobom príjmy a výdavky žalovaného ako dlžníka z úverového vzťahu. V predloženej zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 26.7.2017 je totiž uvedené, že žalovaný je ženatý, počet vyživovaných osôb 0, jeho zamestnávateľom je Obecný úrad Lomnička, s priemerným príjmom 425,- eur, typ bývania: vlastný byt/dom, mesačné výdavky (splátky úverov, hypoték, lízingov): 25,- eur, Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón): 0. Medzi kontaktnými údajmi žalovaného je uvedený mobil XXXXXXXXXX.

32. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je primäť veriteľa k tomu, aby pri posúdení úverovej schopnosti klienta bol povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domacom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo

nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

33. Podľa názoru súdu údaje uvedené v zmluve, vo vzťahu k skúmaniu bonity, sa javia súdu ako nereálne, resp. ich hodnovernosť je minimálne pochybná, keďže nie je možné, aby dlžník (žalovaný) ak deklaroval, že má vlastný byt/dom nemal žiadne náklady na bývanie a taktiež, ak je medzi kontaktnými údajmi žalovaného uvedené jeho mobilné telefónne číslo, je nepravdepodobné, že by s využívaním tohto mobilného telefónu nemal žiadne výdavky. Navyše, je taktiež nelogické, aby žalovaný nemal žiadne náklady na bývanie, a to za situácie, keď v zmluve sa (pri type bývania) uvádza: vlastný byt/dom, a pôžička mu bola poskytnutá na nákup TV, chladničky a práčky, teda žalovaný je zrejme odberateľom elektrickej energie a s týmto sú spojené minimálne výdavky na úhradu energií, avšak v zmluve je pri položke náklady na bývanie uvedená položka 0,- eur. Pokiaľ žalobca uvádzal, že pri skúmaní bonity vychádzal z vyjadrenia žalovaného, k tomuto súd uvádza, že v tejto súvislosti nie je v podstate smerodajné to, aká bola reálne finančná, resp. majetková situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Splnenie odbornej starostlivosti znamená nielen povinnosť veriteľa zistiť majetkové pomery dlžníka, teda jeho príjmy a výdavky na základe jeho vyjadrenia, ale tieto skutočnosti taktiež aj preveriť, pričom súdu je z jeho úradnej činnosti známe, že bonita dlžníkov v týchto prípadoch nie je dostatočne skúmaná a hlavne nie je preverovaná, keďže žalobca je nútený v mnohých prípadoch uplatňovať svoje nároky súdnou cestou, o čom svedčí aj množstvo sporov, ktoré žalobca vedie na súdoch.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že pri právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy so žalovaným nekonal s odbornou starostlivosťou, keď vychádzal iba z tvrdení žalovaného, ktoré sú bez logickej súvislosti a vysoko nepravdepodobné, bez ďalšieho preverenia jeho reálnych príjmov a výdavkov.

35. Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou bonitu klienta prostredníctvom preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa. Opísané zistenia vedú súd k záveru, že právny predchodca žalobcu nebol oprávnený úver predčasne zosplatiť, pretože pri posudzovaní schopnosti splácať spotrebiteľský úver žalovaným nežiadal dlžníka o preukázanie v tomto smere rozhodujúcich skutočností. Preto je predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

36. Keďže v prejednávanej veci dospel súd k záveru, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy, pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver, nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, nebol v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

37. Rovnako je predčasné zosplatenie úveru neplatné aj z dôvodu, že právny predchodca žalobcu, ani žalobca počas celého konania nepripojili doklad o doručení alebo doručovaní oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovanému, vyhotoveného dňa 24.1.2018. Je zrejmé, že predčasné zosplatenie úveru je podstatným zásahom do práv a povinností zmluvných strán, keď veriteľovi vzniká právo žiadať zaplatenie celého zostatku úveru naraz a na druhej strane dlžníkovi vzniká povinnosť uhradiť tento zostatok jednorazovo. Vzhľadom na závažnosť následkov spojených so zosplatením dlhu je, podľa názoru súdu, dôvodné požadovať, aby takýto právny úkon bol preukázateľne odoslaný dlžníkovi, teda aby bolo preukázané, že sa oznámenie o zosplatení dostalo minimálne do osobnej sféry dlžníka (podobne ako aj výzva veriteľa na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť zosplatenie dlhu, ktorej doručenie v tomto prípade mal súd preukázané). Takéto doručenie oznámenia a ani jeho odoslanie na adresu žalovaného súd v danom prípade nemal preukázané. Pri posudzovaní následkov nepreukázania doručenia oznámenia o zosplatení úveru žalovanému súd vychádzal z právneho názoru Krajského súdu v Prešove formulovaného v jeho uznesení č. k. 6Co/82/2019-180 z 5.11.2019, podľa ktorého úkon predčasného zosplatenia úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka vyžaduje jeho reálne doručenie dlžníkovi, pretože zo strany veriteľa ide o jednostranný adresný hmotnoprávny úkon a to znamená, že v stanovenej lehote musí byť dlžníkovi doručený. Prejav vôle

veriteľa pôsobí voči dlžníkovi od okamihu, keď mu dôjde, nestačí len jeho odovzdanie na prepravu. Spôsob doručovania tohto prejavu nemôže byť ani zmluvne upravený odlišne od zákona, pričom dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať existenciu a doručovanie žalovanej zaťažuje veriteľa, t.j. v danom prípade žalobcu. Doručenie prejavu vôle smerujúceho k zosplatneniu predmetného úveru nebolo žalobcom preukázané, preto tento úkon právneho predchodcu veriteľa nemôže mať právne účinky. Navyiac je potrebné uviesť, že žalobcom predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.1.2018 neobsahuje uvedenie dňa, ku ktorému bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Ide pritom o podstatnú informáciu pre dlžníka, keďže od tohto dňa sa menia práva a povinnosti zmluvných strán, a to jednak v zmysle straty výhody splátok, ako aj vo vzťahu napr. k možnosti požadovať úrok z omeškania z celého zvyšku úveru, právo požadovať prípadné ďalšie sankcie spojené so zosplatnením úveru a pod. Táto informácia je samozrejme podstatná aj pre rozhodnutie súdu vzhľadom na potrebu skúmania, od kedy má veriteľ právo na vyššie uvedené nároky, ako aj na ďalšie nároky vyplývajúce z predčasnej splatnosti úveru. Toto oznámenie preto je potrebné považovať aj za neurčité. Za tohto stavu súd uzavrel, že neboli splnené podmienky na platné vyhlásenie úveru za predčasne splatný a následne na to ani podmienky na platné postúpenie pohľadávky uplatnenej v tomto konaní.

38. Ak úver nebol platne zosplatnený, následné postúpenie pohľadávky z celého úveru je v rozpore s cit. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., a to konkrétne s požiadavkou postúpiť úver buď po konečnej splatnosti úveru alebo po jeho platnom vyhlásení za predčasne splatný.

39. Vzhľadom na uvedené teda možno konštatovať, že predmetná pohľadávka nebola zo strany právneho predchodcu žalobcu platne postúpená, a to má za následok nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

40. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy už spomínaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

41. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní od jeho právneho predchodcu, súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie.

42. Pre úplnosť súd poznamenáva, že rozhodnutie o pripustení žalobcu do konania namiesto pôvodného žalobcu je procesným rozhodnutím, pri ktorom sa skúma skutočnosť, či právo bolo prevedené na inú osobu. Následky prípadného neplatného postúpenia resp. nesplnenia podmienok na postúpenie pohľadávky upravenej osobitnými predpismi (a s tým prípadne súvisiaci nedostatok aktívnej legitímácie) súd skúma až pri rozhodnutí vo veci samej.

43. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

44. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva (uznesenie NS SR z 28.2.2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

47. Riadiac sa vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a citovaným právnym názorom Najvyššieho súdu SR, súd žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.